

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 26 shtator 2012
Nr. ref.: RK306/12

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rasti Nr. KI 59/12

Parashtruesi

Remzi Berisha

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Rev. nr.
254/2009 të 16 janarit 2012**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKES SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, Kryetar
Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare dhe
Kadri Kryeziu, gjyqtar dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i Kërkesës

1. Kërkesa u parashtrua nga Remzi Berisha (parashtruesi) me vendbanim në Kaçanik, i përfaqësuar nga Muhamet Beqiri, avokat nga Ferizaj.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme), Rev. nr. 254/2009 të 16 janarit 2012, të cilin e ka pranuar me 7 shkurt 2012, me të cilin iu refuzua kërkesa për përsëritje të procedurës në gjykatën e shkallës së parë.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kërkesës ka të bëjë me shkeljet e pretenduara të të drejtave në pronë, të garantuara me Kushtetutë dhe Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), neni 47 i Ligjit Nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, i 15 janarit 2009 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregulli 28 i Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja).

Procedura në gjykatë

5. Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Gjykata) më 6 qershor 2012.
6. Më 17 korrik 2012, Gjykata e njoftoi parashtruesin, Gjykatën Supreme dhe Kuvendin Komunal të Kaçanikut, për regjistrimin e kërkesës.
7. Më 5 korrik 2012, Kryetari, me Vendimin nr. GJR 59/12 caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë me Vendimin nr. KSH 59/12 caktoi gjithashtu Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Almiro Rodrigues (anëtar) dhe Arta Rama-Hajrizi (anëtare).
8. Me 20 shtator 2012, Kolegji shqyrtues e shqyrtoj raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoj Gjykatës në përbërje të plotë papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhje e fakteve

9. Më 3 nëntor 1987, Gjykata Komunale në Kaçanik (Aktvendim Nr. 121/1987) ia mori patundshmërinë Pk. nr. 1121 z. Hisni Berishes (toke ndërtimore e pa ndërtuar, në sipërfaqe prej 2351. m2, e evidencuar në fletën poseduese me nr. 92, në Kaçanik) dhe ia dha në posedim Komunës së Kaçanikut, gjegjësisht Lidhjes së Luftëtareve të LNÇ të kësaj Komune. Për patundshmërinë në fjalë vlera për kompensim ishte caktuar në bazë të çmimit të shitjes së tregut, sipas kategorizimit të patundshmërive. Por që z. Berisha nuk ishte pajtuar që kompensimi t'i behej në të holla të gatshme.
10. Më 3 korrik 2008, Gjykata Komunale në Kaçanik, (Aktgjykimi C. nr. 41/2002) miratoi kërkesën e parashtruesit dhe të tre bashkëpronareve tjerë, që të gjithë e kishin fituar të drejtën e shfrytëzimit nga ¼-ta e pjesë e patundshmërisë pk.nr.1121/2 (Vendi i quajtur "Oborr" me kulture, arë e kl. II-të), në sipërfaqe prej 0.25,08 hektarë dhe pjesën tjetër me kulturë jopjellore prej 0.03,09 hektarë, së bashku në sipërfaqe prej 0.28,17 hektarë, të evidentuara në fletën poseduese nr. 1177, zona kadastrale në Kaçanik. Më këtë aktgjykim është detyruar Drejtoria për Kadastër Gjeodezi dhe Pronësi në Kaçanik, që pas plotfuqishmërisë së aktgjykimit t'i bëjë ndryshimet në librin e kadastrës. Arsyetimin e vet ajo gjykatë e mbështeti në faktin që Komuna e Kaçanikut e kishte shpronësuar pasurinë e cila është evidentuar në emër të Hisni Berishës, përderisa

pasuria ishte e Rexhep Berishës. Komuna e Kaçanikut shpronësimin e kishte bërë në vitin 1987, gjersa ndryshimet kadastrale i kishte bërë në vitin 2002, dhe jo pasi që kishte përfunduar procedura e shpronësimit të patundshmërisë. Ajo gjykatë pohoi se nuk kishte gjetur asnjë evidencë që do të provonte se pagesa lidhur me këtë patundshmëri ishte përmbuar nga autoritetet kompetente.

11. Kundër vendimit të Gjykatës Komunale në Kaçanik (Aktgjykimi C. nr. 41/2002 i 3 korrikut 2008) Komuna e Kaçanikut ushtroi ankese në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë.
12. Më 18 dhjetor 2008, Gjykata e Qarkut në Prishtinë, (Aktvendimi Ac. nr. 1030/2008) refuzoi si të pabazë ankesën e ushtruar nga Komuna e Kaçanikut dhe vërtetoi aktgjykimin e shkallës së parë C. nr. 41/2002 të 3 korrikut 2008.
13. Komuna e Kaçanikut e pakënaqur me vendimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë ushtroi revizion në Gjykatën Supreme.
14. Më 16 janar 2012, Gjykata Supreme, aprovoi si të bazuar revizionin e ushtruar nga Komuna e Kaçanikut dhe prishi vendimet (Aktgjykimin C. nr. 41/2002, të 3 korrikut 2008 dhe Aktvendimin Ac. nr. 1030/2008, të 18 dhjetorit 2008) e instancave me të ulëta dhe refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit më të cilën pretendohet se të njëjtit kanë fituar të drejtën e shfrytëzimit të patundshmërisë, nga 1/4-ta pjesë e parcelës kadastrale pk.nr.1121/2 (vendi e quajtur "Oborr" me kulture arë e kl. II-të, në sipërfaqe prej 0.25,08 hektarë dhe pjesën tjetër me kulturë jopjellore prej 0.03,09 hektarë, se bashku në sipërfaqe prej 0.28,17 hektarë, të evidentuara në fletën poseduese nr. 1177, zona kadastrale në Kaçanik). Gjykata Supreme arsyetohet se vendimet e instancave më të ulëta nuk mund të pranohen si të drejta dhe të ligjshme, nga se, sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme, sa i përket gjetjeve faktike të vërtetuara nga këto instanca, gabimisht është aplikuar e drejta materiale, kur ato kane gjetur se kërkesëpadia e paditëseve (ndër të cilët bënë pjesë edhe parashtruesi) është e pabazuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesi i kërkesës pretendon që, Gjykata Supreme, duke miratuar revizionin e ushtruar nga Komuna e Kaçanikut, ka bërë shkeljet e të drejtave kushtetuese të tij të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe Nenin 46 [Mbrojtja e Pronës].

Vlerësimi paraprak i pranueshmërisë së kërkesës

16. Së pari, Gjykata vlerëson nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë, dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës. Gjykata konsideron që parashtruesi e ka arsyetuar kërkesën me një përmendje të qartë të shkeljeve të supozuara. Ai posaçërisht konteston vendimin e Gjykatës së Supreme, si aktin konkret të organit publik që është objekt i shqyrtimit. Ai qartazi tregon se çfarë dëshiron të arrijë dhe bashkëngjit vendime të ndryshme dhe informata e dokumente të tjera mbështetëse.
17. Neni 46.(3) i Kushtetutës përcakton në mënyrë specifike se:

"Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë eksproprijimin e pronës nëse ky eksproprijim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave eksproprijohet" (Shih paragrafin 3 të nenit 46).

18. “Kontestet që lindin nga akti i Republikës së Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës, për të cilat pretendohet se përbëjnë eksproprijim, do të zgjidhen nga gjykata kompetente” (shih paragrafin 4 të nenit 46).
19. Në këtë rast parashtruesi i kërkesës pretendon se, Gjykata Supreme, ka bërë gabime në aplikimin e ligjit dhe të fakteve në vendimin e saj, duke pretenduar se kompensimi që i është dhënë paraardhësit të tij nuk ka qenë adekuat dhe se arsyetimi juridik i Gjykatës Supreme kishte mangësi.
20. Megjithatë, me rastrin e shqyrtimit të mbështetjes me prova të kriterit të pranueshmërisë së kërkesës, Gjykata, vëren që neni 48 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese përcakton që: *“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar”*.
21. Në anën tjetër, rregulli 36.2 i Rregullores së punës përcakton që

“Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar nëse bindet se:

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.
22. Së fundi, neni 46 i Ligjit përcakton që “Gjykata Kushtetuese pranon dhe procedon kërkesën e ngritur sipas nenit 113 paragrafi 7 të Kushtetutës, nëse konstaton se janë plotësuar të gjitha kushtet e përcaktuara ligjore”.
23. Gjykata, rikujton që rasti duhet të ndërtohet në baza kushtetuese në mënyrë që kjo Gjykatë të ndërhyjë.
24. Në këtë drejtim, parashtruesi nuk tregon pse dhe si Gjykata e Supreme ia ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë dhe Konventën Evropiane, as nuk ka ofruar prova për shkeljet e supozuara të të drejtave kushtetuese.
25. Gjykata, thekson se, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese që të merret me lajthitjet e fakteve ose të ligjit (ligjshmërisë) gjoja të kryera nga Gjykata e Supreme, përveç nëse dhe për aq sa ato mund t’i kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Prandaj, Gjykata nuk mund të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në këtë rast. Është detyrë dhe obligim i gjykatave të rregullta që t’i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat e caktuara të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis mutandis*, García Ruiz kundër Spanjës [DHM], nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
26. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse provat para gjykatave dhe organeve të tjera janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në mënyrë të tillë saqë parashtruesi i kësaj kërkesë të ketë pasur gjykim të drejtë (shih ndër autoritete të tjera, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut në rastin Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Kërkesa Nr. 13071/87, i miratuar më 10 korrik 1991).
27. Në të vërtetë, parashtruesi nuk i ka mbështetur pretendimet e tij në baza kushtetuese, duke treguar pse dhe si Gjykata e Supreme ia ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë dhe Konventën Evropiane dhe nuk ka ofruar prova që të drejtat dhe liritë e tij janë shkelur nga Gjykata Supreme. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të gjejë pse dhe si procedurat përkatëse në Gjykatën Supreme, ishin në ndonjë mënyrë

të padrejta apo arbitrare (shih, *mutatis mutandis*, Shub kundër Lituanisë, Vendimi i GJEDNJ-së për Pranueshmëri të Kërkesës, Nr. 17064/06, i 30 qershorit 2009).

28. Nga arsyet e lartpërmendura, Gjykata gjen që kërkesa nuk i përmbush kriteret e nenit 48 të Ligjit dhe të rregullit 36.2 (b) dhe (d) të Rregullores së punës, prandaj, si e tillë, është qartazi e pabazuar dhe, në pajtim me nenin 46 të Ligjit, nuk mund të pranohet dhe procedohet.
29. Rrjedhimisht, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit dhe rregullin 56.2 të Rregullores së Punës, kërkesa është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 46 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullin 36.2 (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 20 shtator 2012, njëzëri

VENDOSI

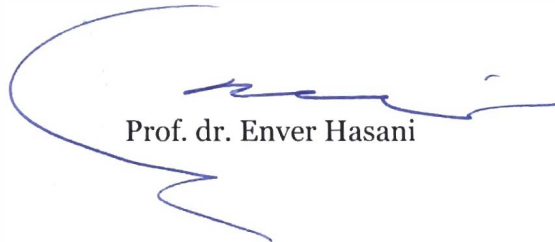
- I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;
- II. Ky Vendim do t'u komunikohet palëve dhe do të botohet në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese; dhe
- III. Ky Vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtar raportues

Robert Carolan

Kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani